

scoalacool.ro

CIVILIZAȚII PREISTORICE ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC

Epoca Pietrei

Pe teritoriul României, dovezi arheologice **preistorice** care au atestat prezența umană în Epoca Pietrei au fost identificate în următoarele localități: Bugiulești (Vâlcea), Cucuteni, Valea Lupului (Iași), Mitoc (Botoșani), Valea Dârjovului (Olt), Peștera lui Climente (Mehedinți), Peștera cu oase din Anina (Caraș Severin), Ohaba Ponor, Peștera Cioclovina Uscată (Hunedoara) și Schela Cladovei (Mehedinți).

Epoca Pietrei a cuprins trei perioade:

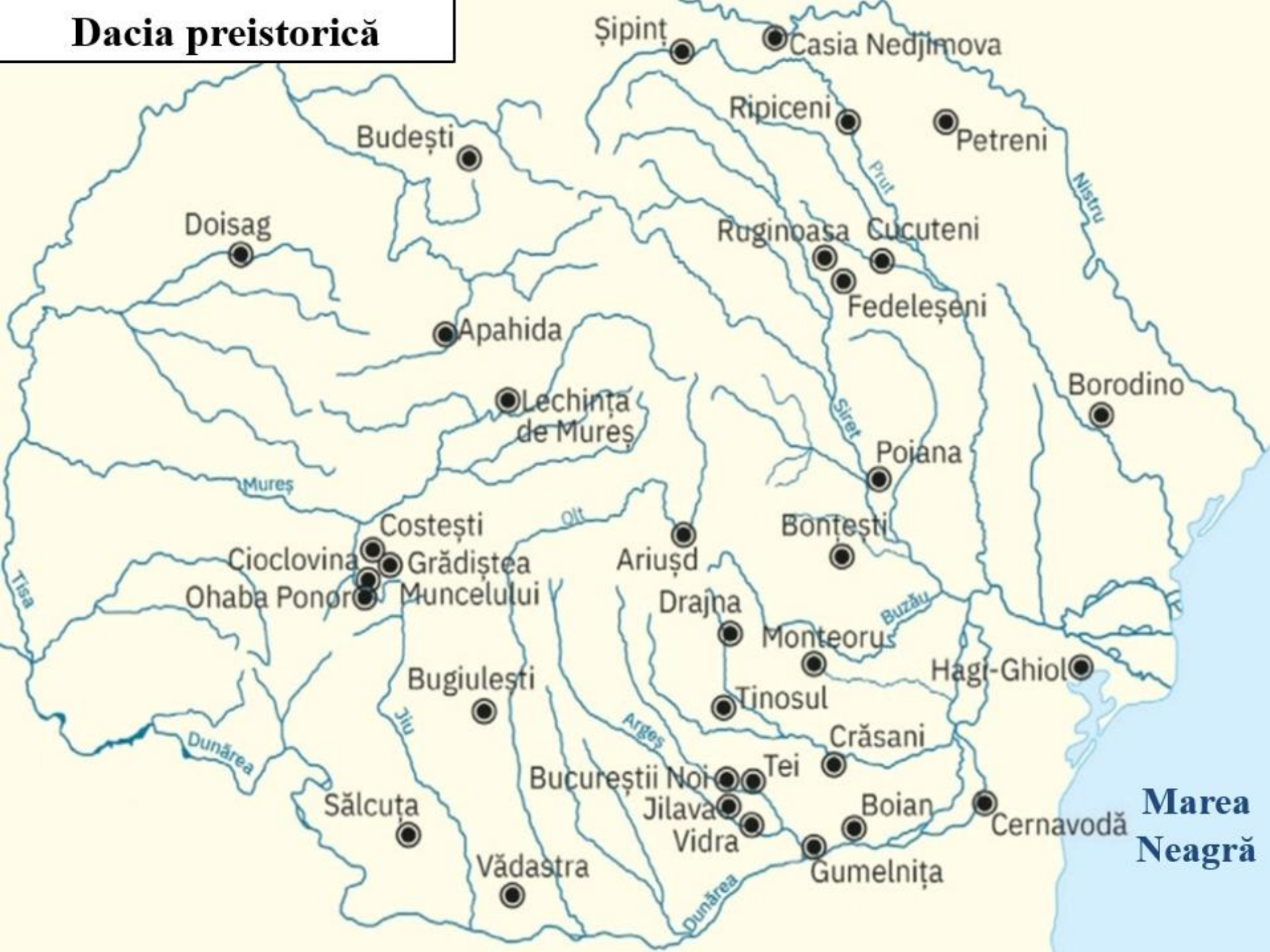
I. Paleoliticul (epoca veche a pietrei) - cca. 1 milion-10.000/9000 î.Hr.:

- a. Realizarea uneltelor din piatră cioplită, lemn, os și corn de animal;
- b. Descoperirea producerii și folosirii focului;
- c. Ocupații: cules, vânătoare, pescuit;
- d. Oamenii au trăit organizați în **cete** și **ginti**;
- e. Apariția primelor manifestări artistice, legate, probabil, de credințele magico-religioase: diverse statuete **antropomorfe** și **zoomorfe**, obiecte de cult și desene rupestre.

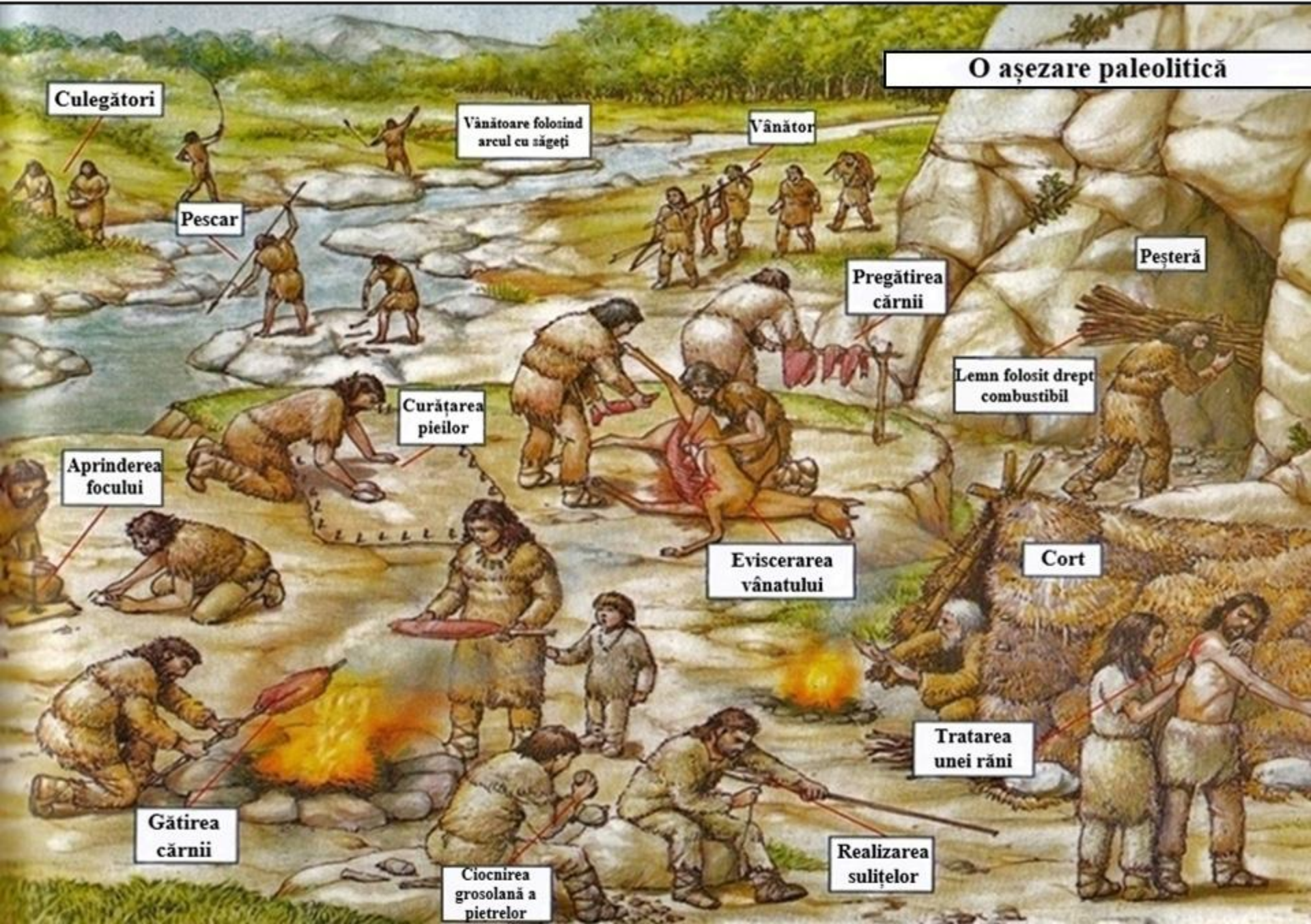
II. Mezoliticul (epoca de mijloc a pietrei) - cca. 10.000/9000-7000/6500 î.Hr.:

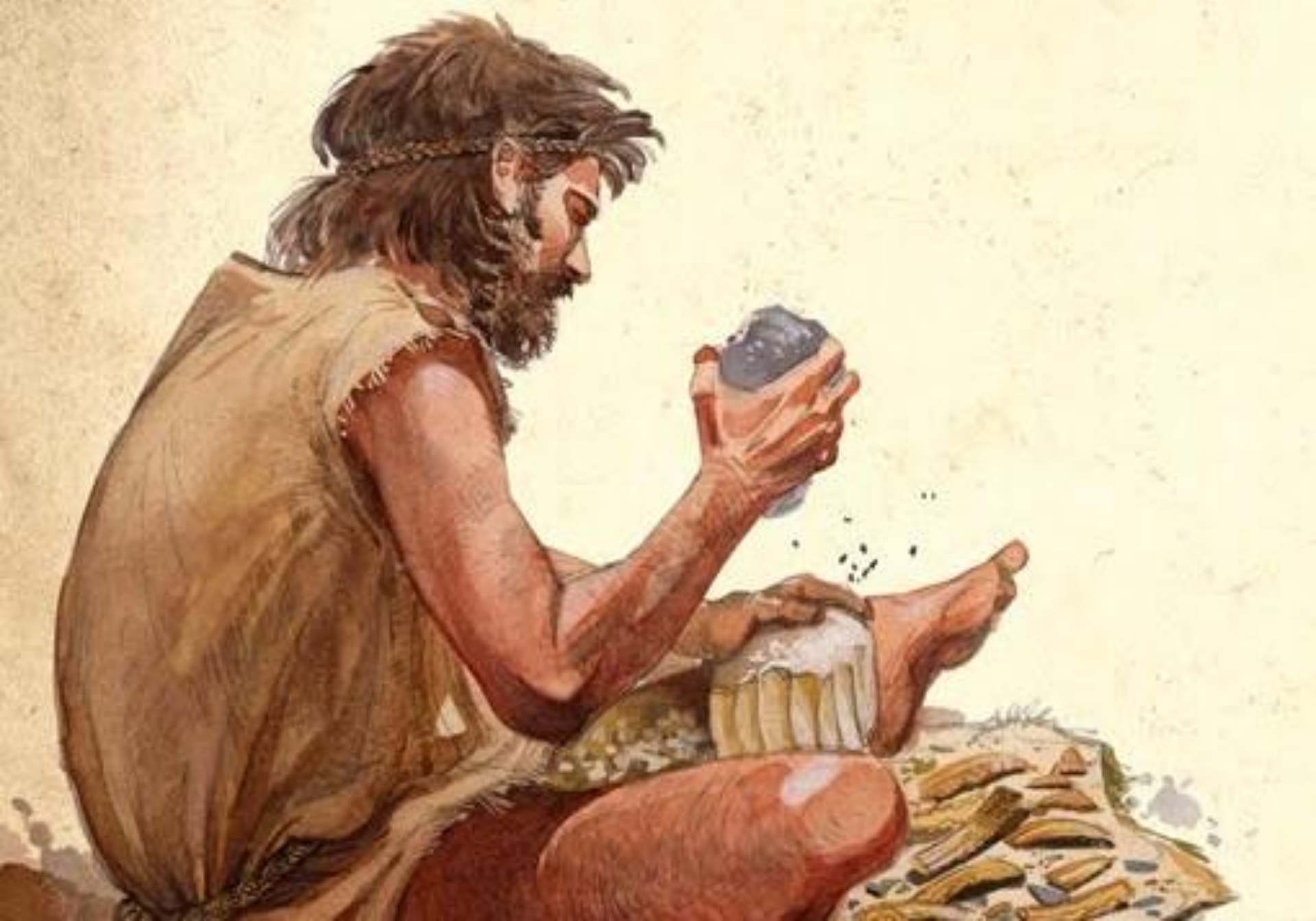
- a. Unelte de mici dimensiuni (microlite);
- b. Domesticirea animalelor.

Dacia preistorică

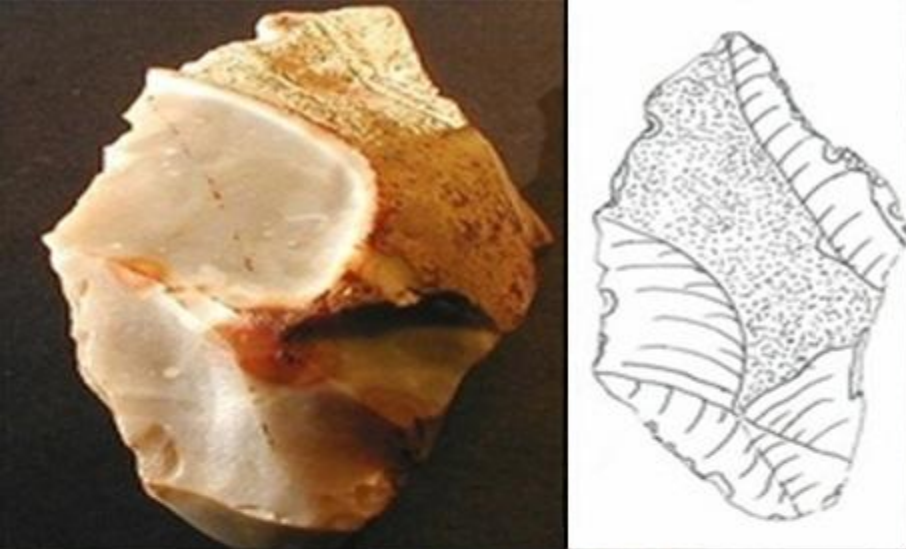

I. Paleolitic (epoca veche a pietrei)

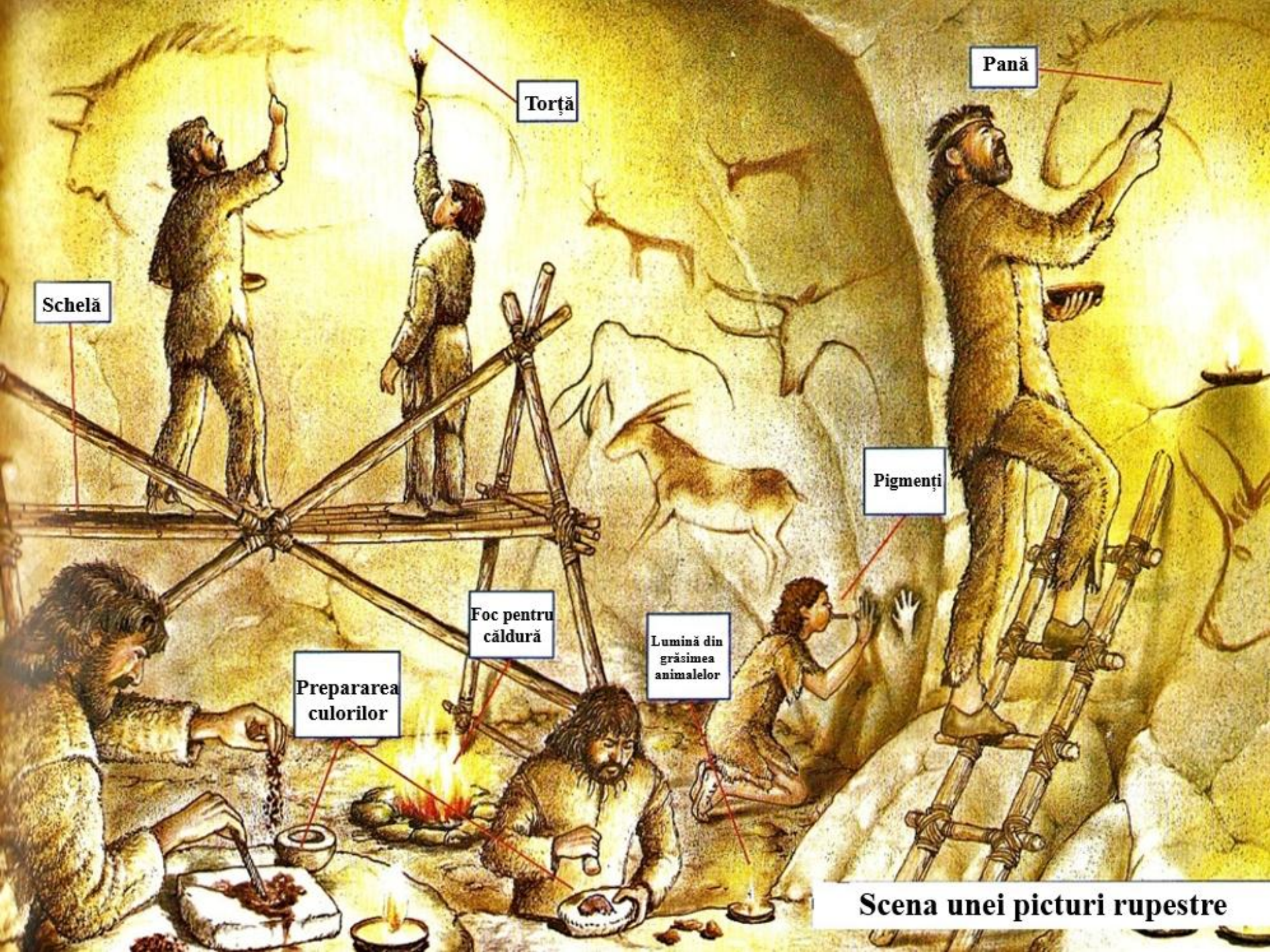

Realizarea unor unelte cioplite din piatră (reconstituire)

Unelte din Paleolitic

Pană

Torță

Schelă

Pigmenți

Foc pentru
căldură

Lumină din
grăsimea
animalelor

Prepararea
culorilor

Scena unei picturi rupestre

Pictura rupestră „*Căluțul de Cuciulat*” (Cuciulat, județul Sălaj)

II. Mezolitic (epoca de mijloc a pietrei)

Microlite

Epoca Pietrei

III. Neoliticul (epoca nouă a pietrei) - cca. 7000/6500-4500/4000 î.Hr.:

- a. Sedentarizarea comunităților umane („*revoluția neolitică*”) ⇒ apariția primelor sate;
- b. Utilizarea procedeelelor de șlefuire și perforare a pietrei;
- c. Ocupații productive: cultivarea plantelor (agricultura) și creșterea animalelor;
- d. Inventarea meșteșugurilor;
- e. Noi forme de organizare socială (**tribul**);
- f. Manifestări religioase complexe.

Eneoliticul (chalcolitic sau epoca cuprului) - cca. 4500/4400-2700/2500 î.Hr.:

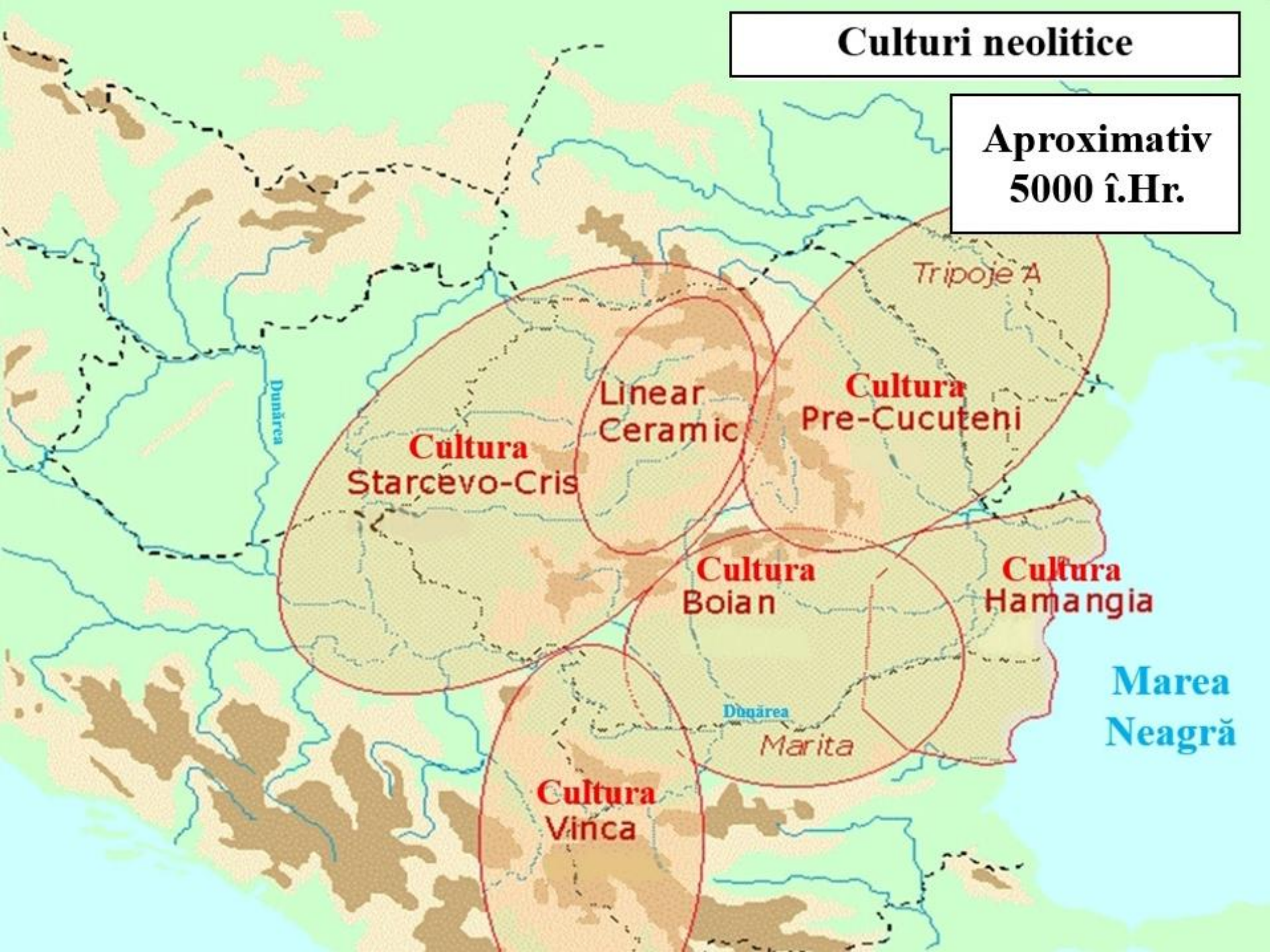
- a. Eneoliticul s-a situat între neolitic și epoca bronzului, dar s-a aflat în afara sistemului celor două epoci;
- b. S-a făcut trecerea la agricultura incipientă, s-a utilizat cuprul și s-a desfășurat procesul de indoeuropenizare (pătrunderea în Europa a populațiilor indoeuropene venite din Asia) ⇒ formarea, în urma cuceririi civilizațiilor neolitice, a popoarelor Antichității: tracii, grecii, sciții, celții, germanicii, italicii, în Europa, și hitiții, persanii, indienii, în Asia.

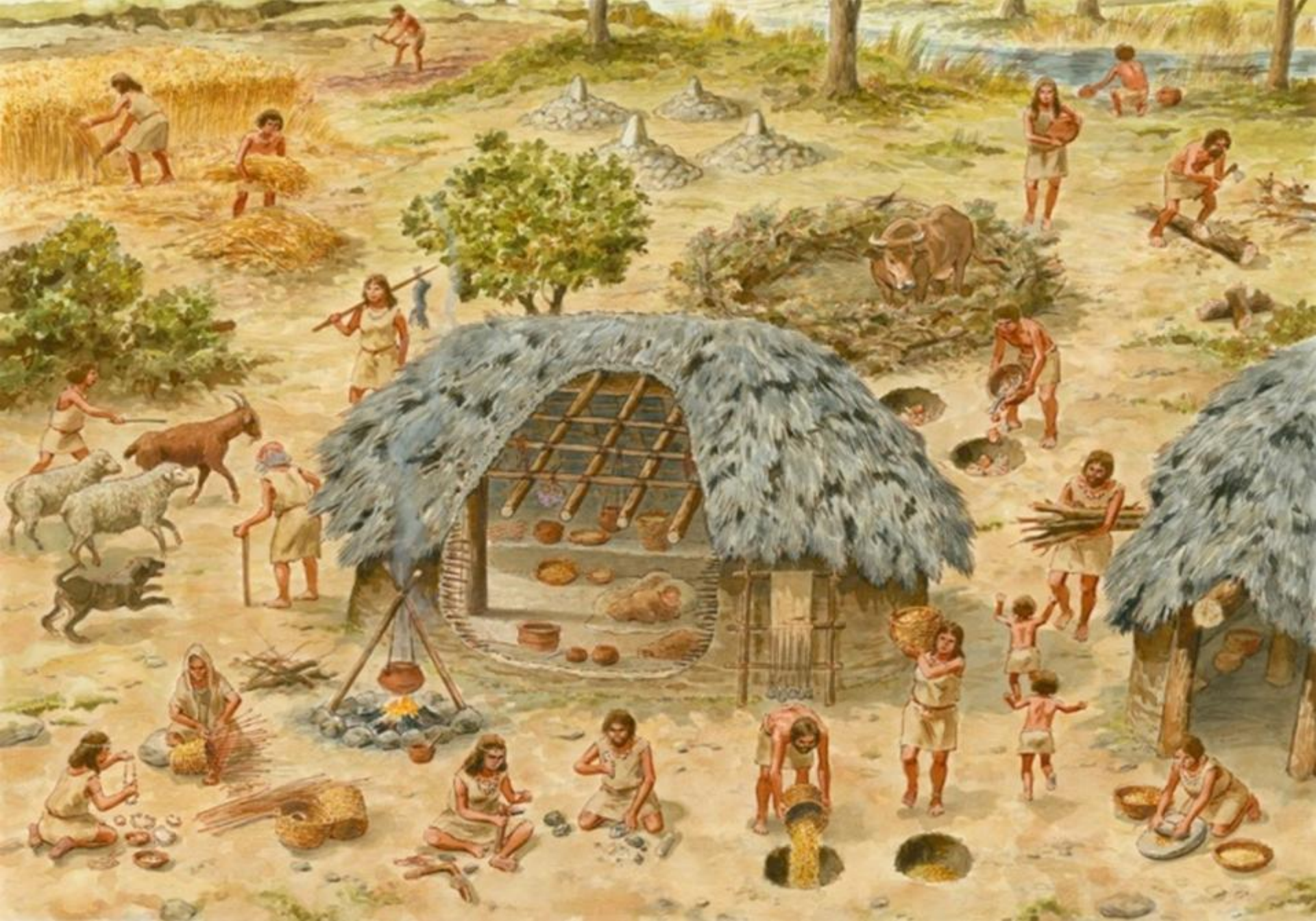
III. Neoliticul (epoca nouă a pietrei)

Culturi neolitice

Aproximativ
5000 î.Hr.

Viața cotidiană într-o așezare din Neolitic

**Unelte șlefuite din
perioada
Neoliticului**

RECONSTITUIREA UNOR ÎNCĂLZITOARE
DIN PERIODA BRONZULUI
CUCUTENI (LA COMPLEXUL
MUSEUL ETRUSCARIAN)

Locuință din Cultura Cucuteni (reconstituire)

Macheta unei așezări din Cultura Cucuteni

Grupul statuar *Gânditorul și perechea sa* din Hamangia (mileniul al IV-lea î.Hr.)

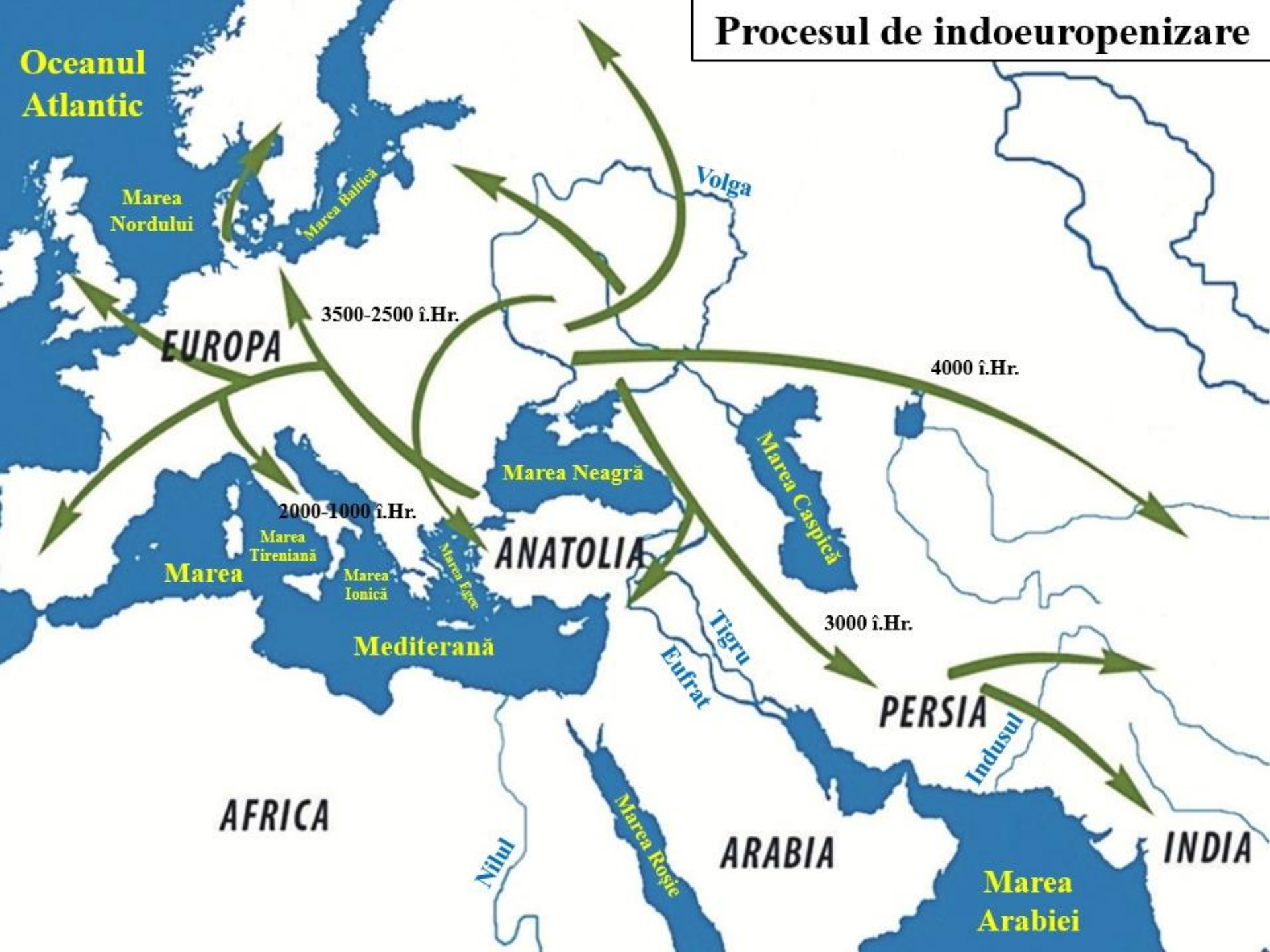
Ceramică, bijuterii și statuete antropomorfe din Cultura Cucuteni

Reprezentări antropomorfe
Cucuteni A-B și B

Procesul de indoeuropenizare

Epoca Metalelor

Pe teritoriul României, au fost identificate culturi din Epoca Metalelor precum: Glina-Schneckenberg, Otomani, Pecica, Monteoru, Noua-Coslogeni și Suceu.

Epoca Metalelor a cuprins două perioade:

I. Epoca Bronzului (bronzul este un aliaj de cupru, aproximativ 90%, cu staniu-cositor sau plumb, cca. 10%): cca. 2700/2500-1200/1150 î.Hr.:

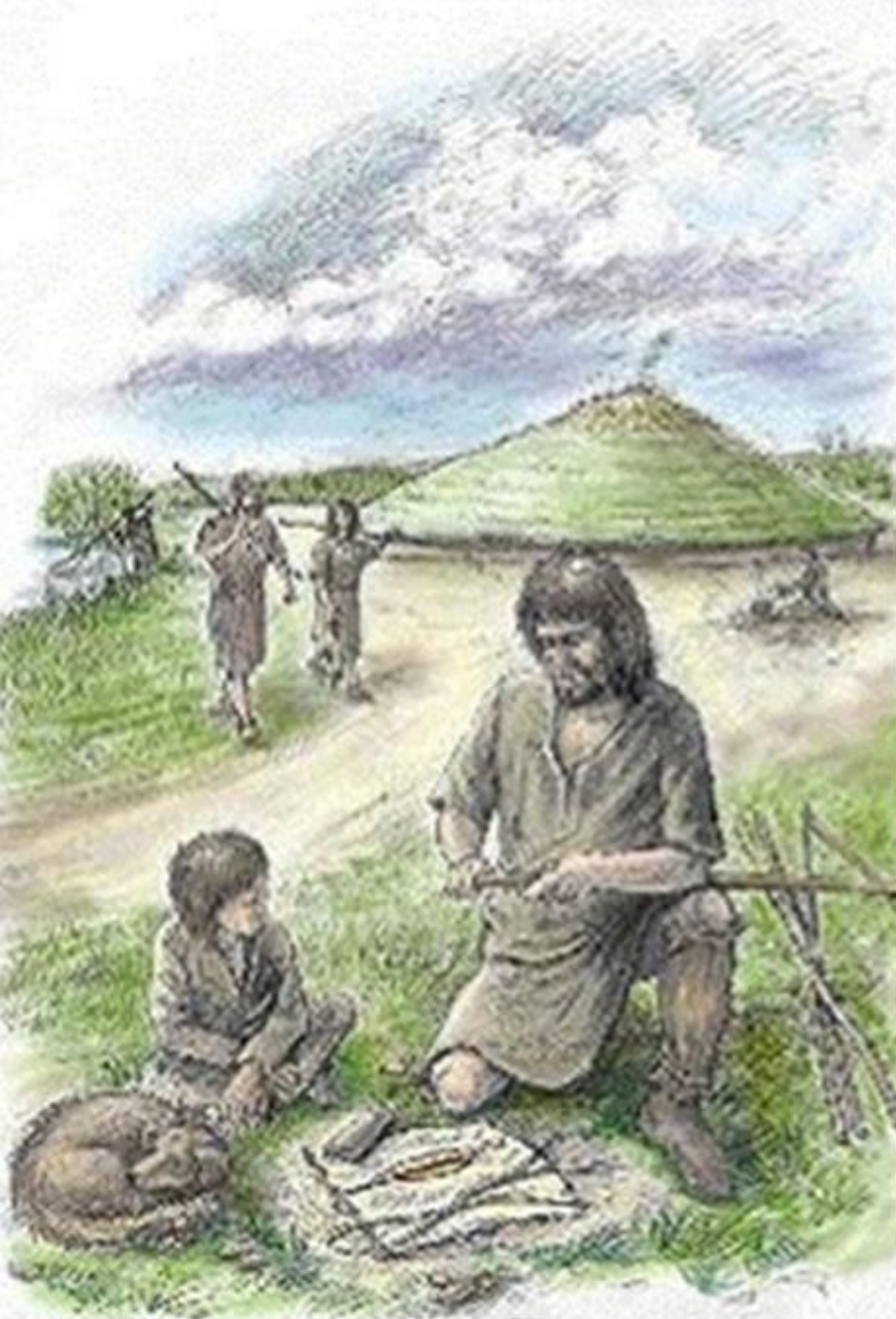
a. Civilizația materială și spirituală a acestei epoci a fost atribuită, pe teritoriul României, tracilor, iar în sud-estul Europei ilirilor și grecilor;

b. Diferențierea socială după avere a condus la formarea aristocrației gentilice și tribale și la formarea de uniuni de triburi conduse de șefi militari (*basilei*).

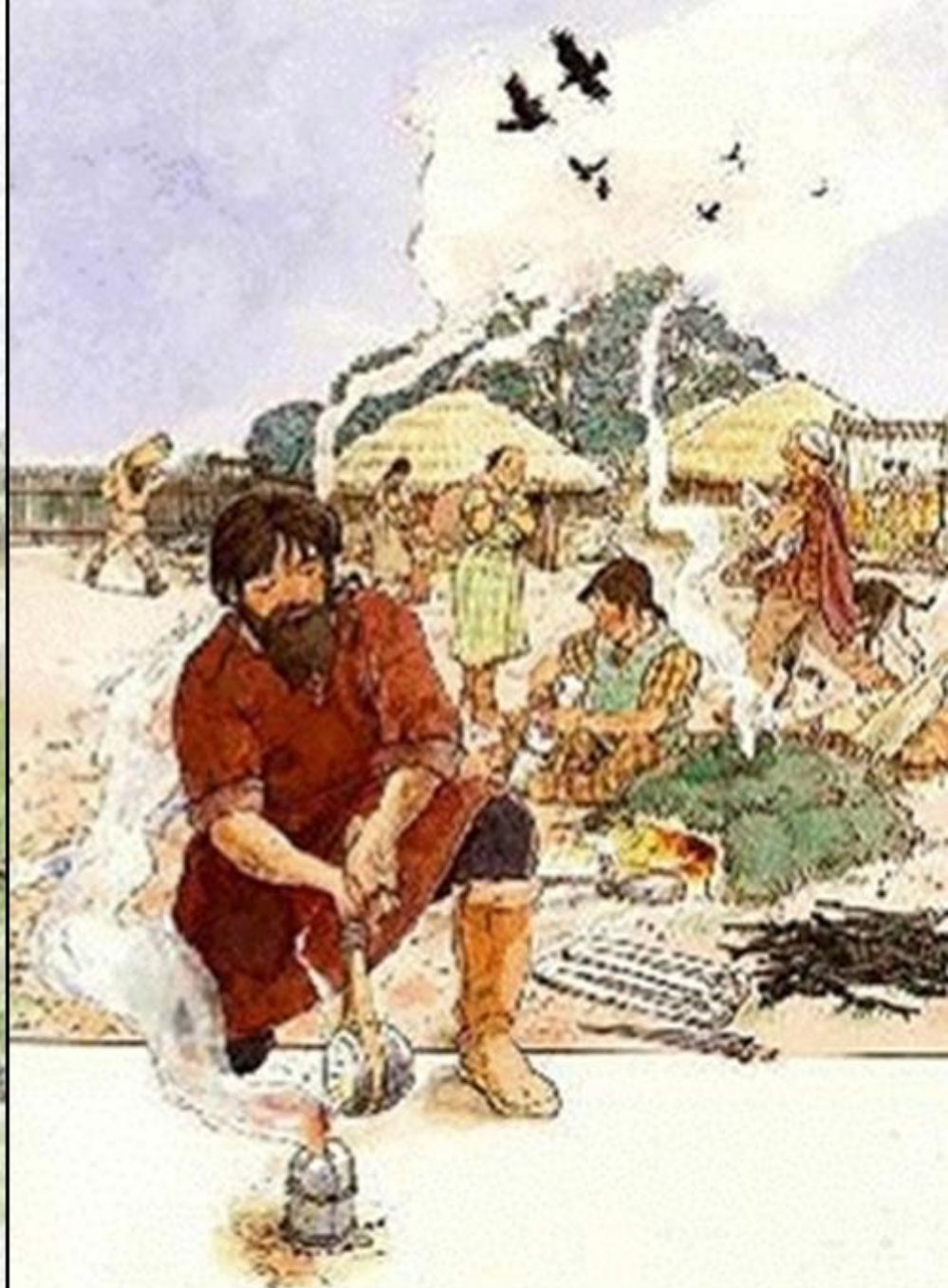
II. Epoca Fierului (a cuprins două subperioade) - cca. 1200/1150 î.Hr.-secolele I-II d.Hr.:

a. **Hallstatt** - cca. 1250/1200-450/400 î.Hr.: a avut loc separarea lingvistică și etnică între tracii de la nord de Dunăre (geto-dacii) și tracii de la sud de Dunăre (moesi și besi);

b. **La Tenne** - cca. 450/400 î.Hr.-secolele I-II d.Hr.: a debutat circulația monetară, iar familia gentilică, poligamă, a fost înlocuită, treptat, cu familia monogamă, mai multe familii de acest gen grupându-se în obști sătești.

Viața cotidiană în Epoca Bronzului

Viața cotidiană în Epoca Fierului

Așezare din Epoca Bronzului

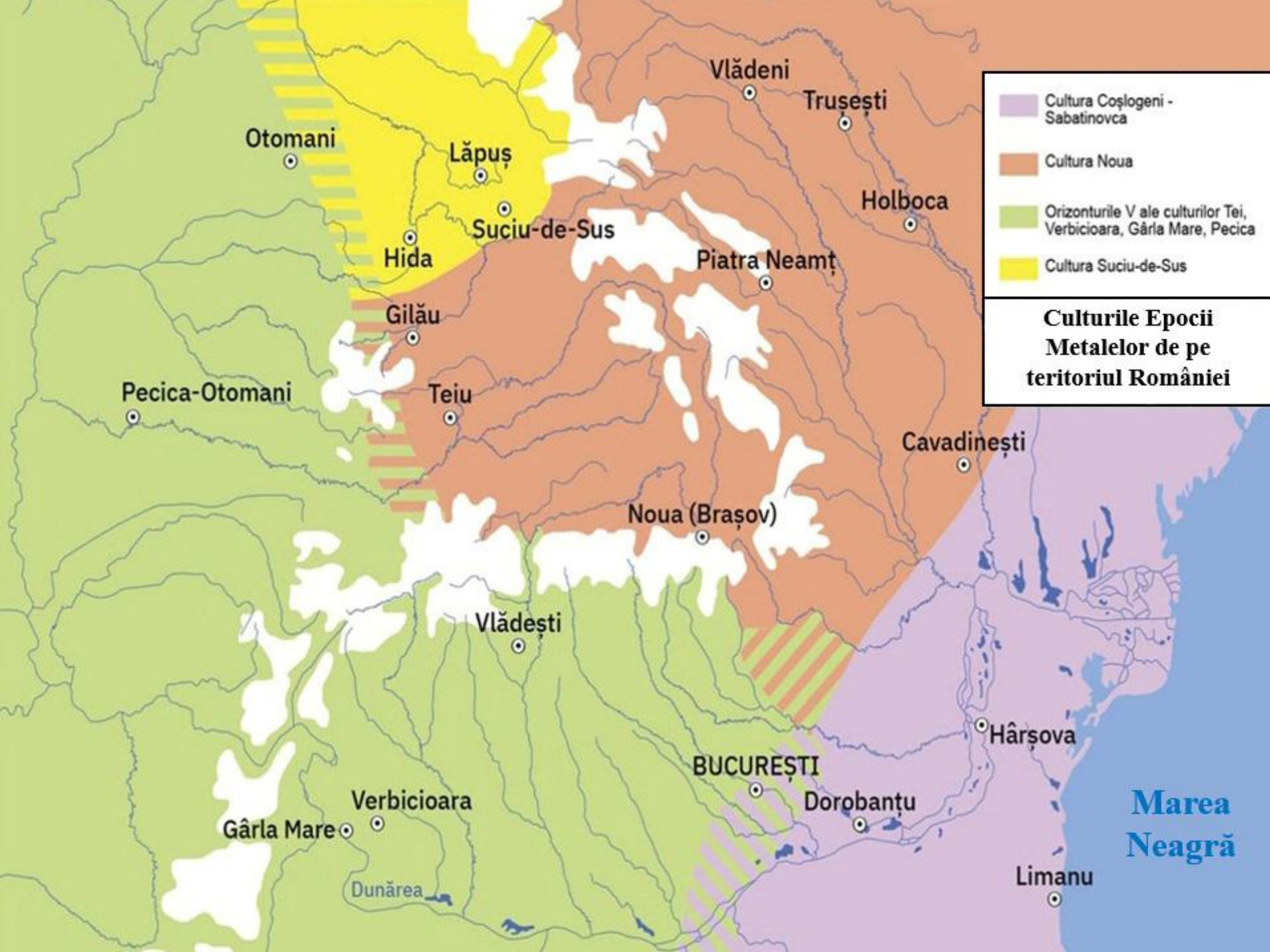
Confecționarea uneltelor din metal prin turnare în tipare și prin batere la cald (reconstituire)

Arme din Epoca Bronzului

Bijuterii aparținând Culturii Monteoru

- Cultura Coșlogeni - Sabatinovca
- Cultura Noua
- Orizonturile V ale culturilor Tei, Verbicioara, Gârla Mare, Pecica
- Cultura Suci-de-Sus

**Culturile Epocii
Metalelor de pe
teritoriul României**

Spiritualitatea preistorică

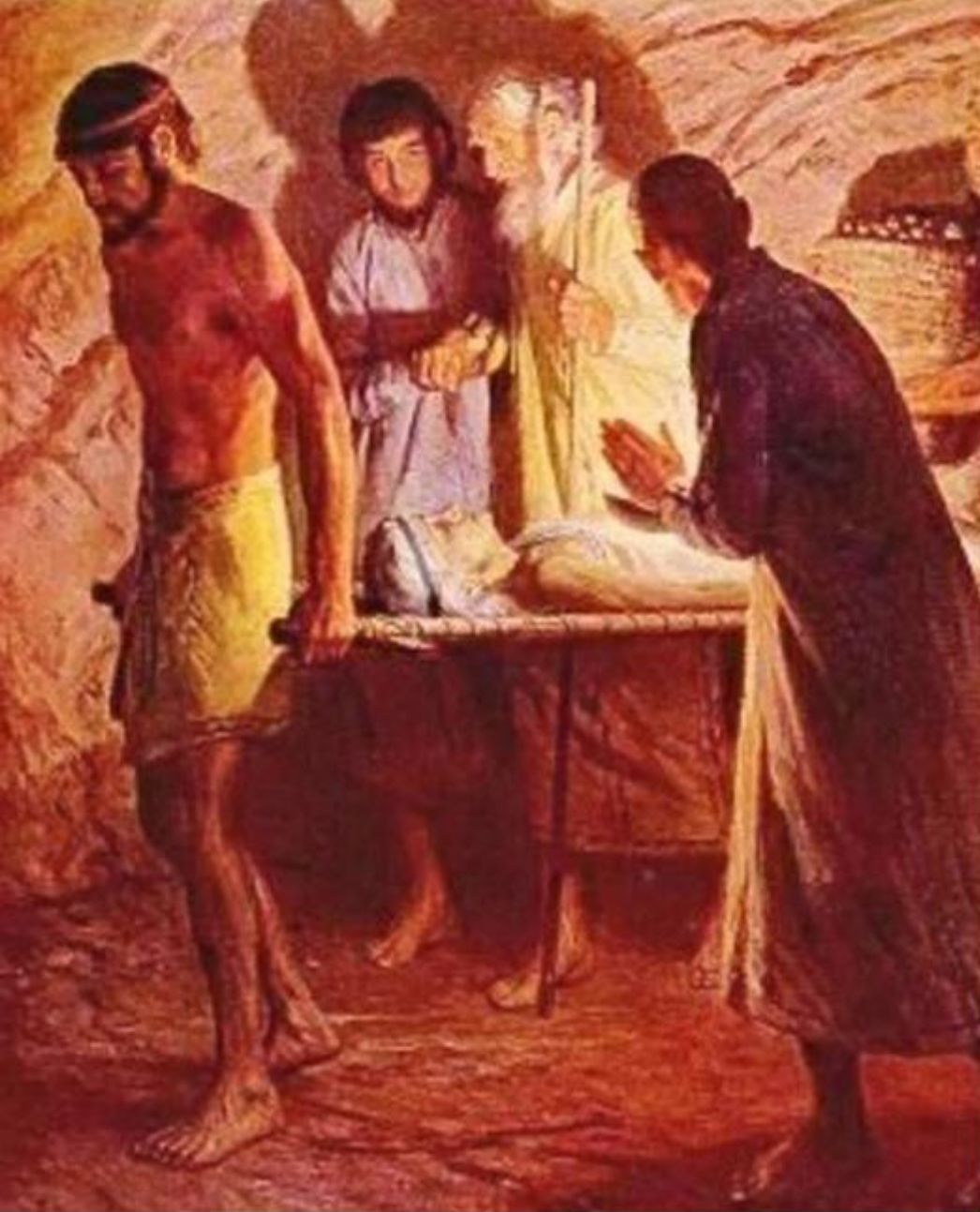
În Preistorie, au apărut multiple culte spirituale care s-au întrepătruns: al soarelui, al morților, al strămoșilor, al **fecundității** și al fertilității.

Principalele manifestări artistice au fost următoarele: picturi rupestre (realizate pe pereții peșterilor), statuete și ceramică.

Motive solare prezente pe o poartă din lemn (județul Maramureș)

Cadranul solar de la Sarmizegetusa Regia (Munții Orăștiei, secolul I î.Hr.)

Înmormântare în zona Mesopotamiei (Irak, mileniul al III-lea î.Hr.)

Sarcofagul faraonului Tutankhamon (Egipt, secolul al XIV-lea î.Hr.)

Statueta paleolitică *Venus din Willendorf*
(Austria, 24.000-22.000 î.Hr.)

Statueta neolitică *Femeie șezând*, descoperită
la Catal Huyuk (Turcia, 8000 î.Hr.)

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Barnea, Alexandru (coordonator), Manea, Vasile Aurel, Palade, Eugen, Teodorescu, Bogdan, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2007.
3. Petre, Zoe (coordonator), Căpiță, Carol, Stănescu, Ecaterina, Lung, Ecaterina, Livadă-Cadeschi, Ligia, Ciupală, Alin, Țurcanu, Florin, Vlad, Laurențiu, Andreescu, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2008.
4. Adăscăliței, Felicia, Lazăr, Liviu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corvin, Deva, 2007.
5. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
6. Scurtu, Ioan, Cristea, Niculae, Curculescu, Marian, Dincă, Constantin, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2008.
7. Dondorici, Florentina, Lica, Elena Emilia, Poamă, Emil, Ionescu, Vasile, Osanu, Octavian, Stoica, Relu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Gimnasium, București, 2008.
8. Stan, Magda, Vornicu, Cristian, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Niculescu ABC, București, 2015.
9. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
10. Giurescu, Constantin C., *Istoria Românilor*, Editura ALL, București, 2019.
11. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
12. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
13. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

